

ogsaa i Højskoleloven af 1902 have vi en Bestemmelse om, at ved Skoler, som ganske vist have faaet Anerkendelse, men ikke længere kunne beholde den og derfor ikke faa Statsunderstøttelse, kunne Eleverne alligevel faa Understøttelse. Altsaa dette, at der er Skoler, der ikke faa Understøttelse, men hvor Eleverne alligevel kunne faa det, ligger ikke helt udenfor Højskoleloven.

K. M. Klausen: Mine Erfaringer med Hensyn til Eksaminer falde i Grunden sammen med det ærede Medlem for Assens (Berntsens). Det gaar mig som ham, at jeg har kendt Folk, der have taget Eksaminer, men ikke vare meget værd i det praktiske Liv, og jeg har kendt Folk, som ingen Eksaminer havde, og som have vist sig som meget dygtige og brugbare Folk. Jeg har ogsaa kendt en tredie Klasse af Folk, nemlig Folk, som have gjort hæderlige Forsøg paa at tage Eksamen og ere faldne igennem, men alligevel have vist sig at være Folk, der have forstaaet at gøre sig gældende og have kunnet komme ind i mange meget betroede Stillinger. Men alt det kan ikke anvendes paa, hvad vi her tale om, nemlig Forskolelærerinderne. Man bør sikre sig, at de, til hvem Undervisning af Børn betros, og som altsaa skulle meddele Kundskaber, selv ere i Besiddelse af Kundskaber. Og det er en berettiget Fordring, at de skulle aflægge Bevis derfor. Jeg vilde f. Eks. anse det for aldeles uforsvarligt at ansætte nogen Mand eller Kvinde som Lærer eller Lærerinde i Skolen, naar vedkommende ikke kunde skrive sit Modersmaal korrekt. Det er dog en Fordring, der burde stilles til enhver Lærer, men ikke en Gang det maa vi faa Lov til at prøve overfor en Forskolelærerinde. Nej, det kan slet ikke gaa an, at hun skal aflægge en saadan Prøve. Vi skulle tage hende paa Tro og Love. Naar hun har været hos den eller den Forstander, er hun brugbar og kan ansættes i Skolen. Og Gud skal vide, man har ansat dem i stort Maal. Vi have i de senere Aar faaet ansat — jeg nævnte Tallet i Eftermiddags — over 500 Forskolelærerinder med over 3 Aars Anciennet. Hvor mange der endnu ikke er naaet op til 3 Aars Anciennet, ved jeg ikke, men vi kunne slutte, at Tallet er betydeligt over 500. Det betragter jeg som meget skadeligt for Folkeskolen, at den skal have Lærere og Lærerinder med kun eet Aars Uddannelse — dette gælder alle de 500 her. Det er

først fra i Fjor, at der er begyndt 1½ Aars Kursus, men heller ikke i den Tid er man i Stand til at uddanne virkelig brugbare Lærere til Folkeskolen. Det kan ikke gøres, der kræves en længere Uddannelsesetid. Vore almindelige Lærerinder have 3 Aars Uddannelsesetid, foruden at der endda kræves ret betydelige Forkundskaber af dem, for at de kunne optages paa et Seminarium for at gennemgaa et treaarigt Kursus. (Afbrydelse: Der kræves større Forkundskaber til Forskoleseminarierne). Nej, det tror jeg paa ingen Maade. Men de Forkundskaber, som kræves, har jeg for øvrigt ikke megen Respekt for. Thi det er vel ikke af rent ideelle Grunde, at de Folk, som have Forskoleseminarier, give sig af dermed. Naar de have oprettet Seminarier, gælder det om at faa Klasserne fyldte og ikke sidde med halvtomme Klasser, for saa kan Seminariet ikke bære sig. Det gælder om at faa Klasserne fyldte, derfor sørge disse Mennesker lige saavel som Forstanderne paa de private Seminarier for at faa Klasserne fyldte. Og naar der sidder en Mand og eksaminerer sine egne Elever, er det jo temmelig let for ham at lede Eksaminationen paa en saadan Maade, at vedkommende kan slippe igennem. Saa denne Optagelsesprøve giver ingen Betyggelse.

Nej, en virkelig Betyggelse vilde man faa, hvis der var en fælles Eksamenskommission, der holdt Eksamen over alle disse Forskolelærerinder, saa at det ikke var Seminarernes Lærere, der gjorde det. Det er sikkert, at den sidste Forandring, vi have indført ved vor Læreruddannelse, nemlig at vi have givet Seminarlærerne Lov til selv at eksaminere deres Elever, har været en Føringelse. Vi have derved sænket Niveaueet for Læreruddannelsen. Det var betydeligt bedre, den Gang der var en fælles Kommission, der eksaminerede alle Eleverne, men det ere vi komne bort fra nu.

Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) siger, at det var urigtigt, naar jeg havde betegnet Forskolelærerinderne som det billigste af det billige; det ærede Medlem har opdaget noget endnu billigere, nemlig Vinterlærerne. Det kan godt være. Sogneraadene, navnlig ovre i Vestjylland, ere jo ogsaa meget snilde og forretningsdygtige. Man ser dem avertere i stedlige Blade, at den og den Dag stævnes Folk til at møde i en Kro, fordi man agter at leje en Vinterlærer — man lejer ham — og saa holder man ligesom en Slags Licitation. Lærerne kunne komme, saa ser